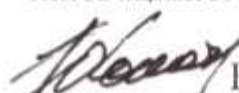

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра струнно-смичкових інструментів

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-професійної
програми, проректор з науково-
педагогічної діяльності та
інноваційного розвитку, професор

 Юрій СОКОЛОВСЬКИЙ
27 серпня 2024 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи, доцент

 Богдан ДАШАК
28 серпня 2024 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету оркестрових
інструментів, доцент

 Тарас ЛАЗУРКЕВИЧ
27 серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Спеціальний клас (творчий проєкт)»**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Арфа
Статус	Обов'язкова компонента освітньої програми (ОК1.1)
Загальний обсяг	9 кредитів ЄКТС (270 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен (1, 2), Атестаційний екзамен (3)
Термін викладання	1– 3 семестри
Факультет	Факультет оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна, заочна

Робоча програма навчальної дисципліни «СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС (творчий проєкт)» для профілізації «АРФА» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 серпня 2024 року (Протокол № 1).

Розробник:

ОЛІЙНИК Ольга Григорівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри струнно-смичкових інструментів

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри струнно-смичкових інструментів

від ”_27_”_серпня____ 2024 р., протокол № _1_.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих і всебічно розвинутих музикантів-виконавців що володіють специфікою арфового виконавства.

Основним завданням дисципліни є навчання студентів особливостям гри на арфі та професійному застосуванні набутих ними знань і навичок у майбутній фаховій педагогічній і виконавській діяльності.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК3.Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.

ЗК4.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК8.Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК9.Здатність працювати автономно.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проєкти по створенню/інтерпретації/аранжуванню та перекладу музики.

СК4. Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській/диригентській/композиторській/педагогічній діяльності.

СК5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

СК8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН1. Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.

РН2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

РН3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

РН4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

РН5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

РН6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН8. Здійснювати викладання гри на інструменті/вокалу /диригування/музикознавчих дисциплін/композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

РН9. Здійснювати ефективне управління мистецькими проєктами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами (денна, заочна) та загальна кількість годин в семестрі (денна, заочна)		
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота (денна/заочна)				
										Всього денна/заочна			
						лекції	Індивідуальні (денна/заочна)	практичні					
											Кількість тижнів в семестрі		
											15/4	15/2	15/4
ОК1.1.Спеціальний клас (творчий проєкт)	1,2	-	3	9	270	90/45	-	90/45	-	180/225	2/15	2/15	2/15

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота (денна/заочна)
				Всього (денна/заочна)	у тому числі:			
					лекційні	Індивідуальні (денна/ заочна)	практичні	
I		6	180	60/30		60/30		120/150
	1	3	90	30/15		30/15		60/75
	2	3	90	30/15		30/15		60/75
II		3	90	30/15		30/15		60/75
	3	3	90	30/15		30/15		60/75
Всього		9	270	90/45		90/45		180/225

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Індивідуальні заняття

І курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин (денна/заочна)
1 семестр			
1	Тема 1	Сюїта Твір малої форми	15/7
2	Тема 2	Твір українського композитора	15/8
Разом			30/15
2 семестр			
3	Тема 1	Концерт або Соната	15/7
4	Тема 2	Твір малої форми	15/8
Разом			30/15
Всього годин			60/30

ІІ курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин (денна/заочна)
3 семестр			
5	Тема 1	Поліфонічний твір	15/7
6	Тема 2	Твір малої форми	15/8
Разом			30/15

Самостійна робота

І курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
1 семестр			
1	Тема 1,2	Робота над інтонацією та якістю звукоутворення.	55/70
2	Підсумковий контроль (екзамен)		5/5

2 семестр			
3	Тема 1-4	Опрацювання твору великої форми. Знайомство з різноманітними інтерпретаціями .	55/70
4	Підсумковий контроль (екзамен)		5/5
Всього годин			120/150

II курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин (денна/заочна)
3 семестр			
5	Тема 1,2	Робота над втіленням художнього образу програмного репертуару.	50/65
6	Підсумковий контроль (Атестаційний екзамен)		10/10
Всього годин			60/75

ТВОРИ ПІДВИЩЕНОЇ СКЛАДНОСТІ.

1. Поліфонічний твір.
2. Дві п'єси (одна віртуозна) або твір циклічної форми
3. Концерт.

Послідовність проходження тематики змістовних модулів, а також обсяг творів та кількість годин практичних занять і самостійної роботи визначається викладачем довільно, у залежності від творчого потенціалу та індивідуальних особливостей розвитку кожного студента. Під час навчання викладач повинен враховувати й необхідність охоплення (у межах зазначених розділів) якомога більшої кількості творів різних за змістом, формою та жанрами.

До екзаменів та атестаційного екзамену допускаються студенти, які виконали семестрові вимоги.

Програма випускного атестаційного екзамену на здобуття ступеня «Магістр» складається з творів усіх стилів (бароко, віденська класика, романтична та сучасна музика) і включає:

1. Поліфонічний твір.
2. Дві п'єси (одна віртуозна) або твір циклічної форми
3. Концерт.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

90-100 (A) – «відмінно»

Дуже високий рівень виконавської майстерності (яскрава музикальність та артистизм, сценічна витримка, яскраве образно-емоційне наповнення, тонке відчуття ансамблю, стабільне виконання програми).

Високий рівень технічної майстерності: бездоганне володіння технікою кантилени, рухливості, володіння різноманітними тембральними барвами, динамічною градацією.

Досконале виконання програми: високий рівень складності, розуміння форми, стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту, зрілість інтерпретації. Серйозне ставлення студента до обраної професії. Висока працездатність.

82-89 (B) – «дуже добре»

Високий рівень виконавської майстерності (переконлива музикальність та артистизм, сценічна витримка, відчуття ансамблю, стабільне виконання програми).

Добрий рівень технічної майстерності, добре володіння різноманітними тембральними барвами, динамічною градацією.

Добре виконання програми: достатньо високий рівень складності, добре відчуття форми, стилю та жанру, змістовність інтерпретації. Серйозне ставлення студента до обраної професії. Добра працездатність.

74-81 (C) – «добре»

Достатньо високий рівень виконавської майстерності (достатня музикальність та артистизм, сценічна витримка, відчуття ансамблю, стабільне виконання програми).

Достатнє володіння виконавськими прийомами та використанням тембральних барв.

Достатньо добре виконання програми: достатньо високий рівень складності, добре відчуття форми, стилю та жанру, змістовність інтерпретації. Серйозне ставлення студента до обраної професії. Добра працездатність.

64-73 (D) – «задовільно»

Посередній рівень виконавської майстерності (слабка сценічна витримка, обмежена музикальність, відсутність артистизму, образного мислення, скромний емоційний фактор, нестабільне виконання програми).

Середній рівень технічної майстерності: недостатнє володіння технічними ресурсами, збіднене тембральне звучання.

Задовільне виконання програми (середній рівень складності, не повне розуміння інтерпретації, форми, стилю, стилю та жанру, недостатня професійна інтерпретація).

Задовільне ставлення студента до обраної професії. Середня працездатність.

60-63 (E) – «достатньо»

Низький рівень виконавської майстерності (відсутність музикальності, артистизму, образного мислення, сценічної витримки, нестабільне виконання програми, недостатнє володіння виконавською технікою, тембральна бідність, відсутність емоційного насичення,

Незадовільне виконання програми (низький рівень складності, відсутність будь-яких виконавських засобів для інтерпретації творів, неточне інтонування, відсутність ритмічної стабільності, неуважне ставлення до вивчення нотного тексту твору.

Низька працездатність.

35-59 (FX) – «незадовільно»

Дуже низький рівень виконавської майстерності (відсутність музикальності, артистизму, образного мислення, сценічної витримки, нестабільне виконання програми.

Дуже слабе володіння технічними ресурсами виконання.

Незадовільне виконання програми (низький рівень складності, відсутність будь-яких виконавських засобів для інтерпретації творів, нечисте інтонування, відсутність ритмічної стабільності, неуважне ставлення до вивчення нотного тексту виконуваного твору.

Низька працездатність.

0-34 (F) – «незадовільно»

Відсутність виконавських можливостей.

Відсутність практичних можливостей, вияв повної безпорадності у виконавстві, відсутність зацікавлення до навчання.

Необдуманість студентом вибору професії.

Низька працездатність.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з даної дисципліни інтегрує методи різних структур, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на атестаційному екзаміні.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література з проблем арфової педагогіки та виконавства

1. Гумен О. Арфа в Україні. Історія і особистості // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. статей . – К. :Міленіум, 2009. – № 26. – С. 312-318.
2. Гумен О. Арфова освіта у Львові: творчо-виконавський діалог // Проблеми удосконалення професійної підготовки фахівців мистецьких дисциплін: Зб. Матеріалів Всеукраїнської відкритої науково-практичної конференції, присвяченій пам'яті А.Ф. Кречківського. – Суми: Вінниченко М.Д., 2011. – С.50-52.
3. Гумен О. До історії арф із колекції українських народних музичних інструментів Музею театального, музичного та кіномистецтва України // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Український народний музичний інструментарій: історія, теорія і методи дослідження. – К. ДАККиМ, 2009. – С. 183-191.
4. Олійник О.Г. Короткий історичний огляд ансамблевого музикування // Камерні ансамблі для арфи. Програма для вищих навчальних закладів. – К., 1997.
5. Олійник О.Г. Історія становлення і розвитку камерного ансамблю з арфою в складі. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 200 с.
6. Олійник О. Сарматська арфа з території України Студії мистецтвознавчі. Вип. 4. – К.: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського, 2007. – С.89-97.
7. Полтарєва В.П. Арфа – К.: Музична Україна, 1980. – 59 с. //
8. Полтарєва В.П. Арфа в сучасному симфонічному оркестрі // Методичні рекомендації для студентів оркестрових та композиторських факультетів музичних вузів. К. :РМК М-ва культури України, 1991. – 16 с.
9. Aber Count, A. L. Xavier Désargus [Electronic resource] //Oxford Music Online. Mode of access
<http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber/article/grove/music/44003?q=desar>

g us&search=quick&source=omo_gmo&pos=1&_start=1#firsthit : (Accessed: 30.10.2017).

10. Aber, A. L. Johann Baptist Krumpholtz. Composer and Innovator // American Harp Journal. – 1973. – Vol. 4. – № 2. – P. 7–9.

11. Bochsa R. N. Ch. Universal method for the harp New York : C. Fischer, 150 p

12. Cleary M. The invention of the 18-th century: the Harpe organisée and Pedals // American Harp Journal. 2018. No 2. 22–38 pp.

13. Griffiths A. Robert Nicolas Charles

<http://www.adlaimusicpublishers.co.uk/pages/harpists/bochsa.htm>

14. Griffiths A. Elias Parish Alvars (1808-1849) Bochsa URL:

<http://www.adlaimusicpublishers.co.uk/pages/harpists/parishalvars.htm>

15. Griffiths A., Rimmer J. Harp. // Grove's Dictionary of Music and Musicians/ London: Macmillan, 1984. – T. 2. – P. 191 – 210

16. Hallo R.M. Erard, Bochsa and their impact on harp music-making in Australia (1830–1866): An early history from documents. Adelaide, 2014. 236 p.

17. Lawrence L. Method for the harp : fundamental exercises with illustrations and technical explanations New York : G. Schirmer 1929. 78 p.

18. Lawson, A. A. Johann Baptist Krumpholtz, composer and innovator // American Harp Journal. – 1973. – Vol. 4. – P. 7–9.

19. Libin L. European and American Harps. New York: Metropolitan Museum of Art, 1989. – 16 p.

20. Maydwell, A. Georges and Jacques-Georges Cousineau and the harp in the latter half of the eighteenth century // Studies in Music. 1980. Vol. 14. P. 61–86.

21. Renié H. Méthode complète de harpe. Paris: Alphonse Leduc, 1946. 123 pp.

22. Rensch, R. Harps and Harpists. Bloomington : Indiana University Press, 2007. 363 p.

23. Scimeca M. G. L'arpa nella storia. Bari: U Hoepli, 1938. – 308 s.

24. Zingel H.J. Harfe und Harfenspiel vom Beginn des 16. bis ins zweite Drittel des 18. Jahrhunderts. Halle, VEB Max Niemeyer Verlag, 1931. 235 p.

25. Zingel H. J. Harfe, Harfenmusik // Die Musik in Geschichte und Gegenwart. Kassel-Basel-London: Deutschen Taschenbuch Verlag, 1989. Bnd. 2. S. 1508 – 1586. 1

Рекомендована література

БАЗОВА

Орієнтовний семестровий програмний репертуар
дисципліни «Спеціальний клас» (арфа)

ПРОПОНОВАНИЙ РЕПЕРТУАРНИЙ СПИСОК

1 курс (1 – 2 семестри)

Віла-Лобос Е.	Концерт
Гінастера А.	Концерт
Дамаз Ж.	Концертіно
Дебюссі К.	Танці
Жоліве А.	Концерт
Сен-Санс	Концертіно
Равель М.	Інтродукція і Алегро

Сонати

Гіндеміт П.	Соната
Казелла А.	Соната
Пешетті Д.– Сальцедо К.	Соната
Тайфер Ж.	Соната
Турньє М.	Сонатина №2
Хоуді П.	Соната

Варіації

Дамаз Ж.	Сициліана з варіаціями
----------	------------------------

Мchedелов М.	Варіації на тему Паганіні
Сальцедо К.	Варіації на тему в старовинному стилі
Шпор Л.	Варіації
	Фантазії
Вальтер-Кюне К.	Фантазія на теми з опери П.Чайковського “Євгеній Онєгін”
Гранжані М.	Фантазія на тему Й.Гайдна
Годефруа Ф.	Фантазія на тему Бенедикта “Венеційський карнавал”
Кікта В.	Фантазія на теми з опери “Пікова дама”
Періш-Алварс Е.	Фантазія “Сомнамбула”
	Фантазія “Люція”
Сальцедо К.	Фантазія “Гранада”
Сметана Б.–Трнечек Т.	Фантазія “Влтава”
	Сюїти
Бах Й.С.	Сюїта E-dur
	Сюїта es-moll
Бріттен Б.	Сюїта
Воткінс Д.	Сюїта
Добродінський Б.	Сюїта “Бароко”
Мосолов А.	Танцювальна сюїта
Невідомий автор XVIII ст.	Партита
Сальцедо К.	Сюїта
Франциск А.	Старовинні танці
	П’єси
Бріф П.	Моменти
Голубєв Є.	Ноктюрн
Грабовський Л.	Інтерлюдія
Гранжані М.	Рапсодія
Дебюссі К.	Романтичний вальс (обр.Л.Ласкін)
	Балада (обр. В. Дулової)

	“Сади під дощем” (обр. Л.Лотемана)
Делло-Джойо Н.	Багателі
Деляпресль Ж.	“Сад під дощем”
Каплє А.	Два дивертисменти: Іспанський, Французький
Крестон П.	Рапсодія “Олімпія”
Ляшенко Г.	Три п’єси
Марескоті Е.	Рух
П’єрне Г.	Експромт-каприс
Реньє Г.	Танець ельфів
Руссель А.	Експромт
Сальцедо К.	Гра води
Турньє М.	Ранок
	Феєрія
Форе Г.	Експромт

ДОПОМІЖНА

(етюди, вправи)

Бовіо А.	Етюд Мі-бемоль мажор
	Етюд Ре-бемоль мажор
Бокса Н.-Ш.	Етюди
Галлон Н.	Етюд Ре-бемоль мажор
Годефруа Ф.	Етюди
Дізі Ф.	Етюди
Колесса М.	Етюд
Лабарр Т.	Етюд
Ларів’єр Е.	Етюд
Мортарі В.	Вишукані етюди
Мчеделов М.	5 етюдів
Надерман Ф.Ж.	Етюди
Паганіні Н.-Лак	“Безперервний рух”

Парфьонов М.	Етюд
Поссе В.	Великі етюди
Сальцедо К.	Три етюди: Ідилічна поема, Політ, Поетичний етюд
Тедески Л.	Концертний етюд
Томас Д.	Етюд
Турньє М.	Концертний етюд
Хасельманс А.	Концертні етюди
Холі А.	12 етюдів
Шмідт Е.	Два етюди
Ерделі К.	20 етюдів

- Голи А. 12 этюдов. М. 1937
- Бокса Н.Ш. Избранные этюды для арфы (ред. К.Эрдели), т. 1, М. 1953
- Бокса Н.Ш. Избранные этюды для арфы (ред. К.Эрдели), т. 2, М. 1954
- Эрдели К. 20 этюдов, т. 1. М. 1961
- Эрдели К. 20 этюдов, т. 2. М. 1963
- Этюды зарубежных композиторов для арфы (сост. и ред. К.Эрдели), т. 1, 2. М. 1965
- Мchedelov М. 5 этюдов для арфы. М. 1959
- Цингель Г. Новое руководство по игре на арфе, т. 2 (сборник пьес и этюдов), Лейпциг, 1981
- Этюды для арфы (сост. К.Сараджевой). М. 1985
- Упражнения и этюды (сост. М.Рубин). М. 1986